СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Меглена Иванова Златкова, катедра „Етнология“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Науки за културата – Историческа антропология на политическата култура)

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ № РД-21-1601 от 31.07.2023 година съм назначена за член на НЖ за обявения в ДВ., бр. 39/02.05.2023 г. конкурс за заемане на академичната длъжност *„професор”* по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Науки за културата – Историческа антропология на политическата култура) за нуждите на катедра „Етнология“.

Запознах се с внесените документите на единствения кандидат доц. д-р Добринка Драгиева Парушева, които показват, че наукометричните данни на кандидатктата не само изпълняват, но и значително надхвърлят националните минимални изисквания по ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАСПУ за заемане на длъжността „професор“, както и специфичните изисквания на Философско-историческия факултет. В конкурса доц. Парушева участва с 13 научни труда – 1 монография на български език и 12 студии и статии на български и английски език.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

А) Преподавателска дейност. Доц. д-р Добринка Парушева преподава в няколко бакалавърски, магистърски и докторски програми във Философско-историческия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Кандидатката е хоноруван преподавател от 1997 г. във ВСУ „Черноризец Храбър“, от 2003 г. в Пловдивския университет, а от 2004 г. в Софийския университет. От 2010 г. е доцент в

катедра „Етнология“ на ПУ „Паисий Хилендарски“ и участва в разработването на бакалавърските програми „Социална антропология“, „Културен туризъм“, „Английски език и културно наследство“, „История и културно наследство“, „Културна и социална антропология“, както и на магистърските – „Социална медиация и комуникация“, „Етнология: общности, идентичности култура“ и „Етнология и културно наследство“, като на последните две е ръководител. Води основни задължителни и избираеми курсове в бакалавърските и магистърските програми, както и курс в докторските програми на факултета и в докторантското университетско училище „Academia Uventutis”. Като факултетен „Еразъм+“ координатор мога да кажа, че трите курса на английски език се избират всяка година от чуждестранни студенти, записани в различни факултети. Кандидатката има богат опит в преподаването в различни европейски университети.

В преподавателската ѝ дейност трябва да се подчертае активната работа със студенти, докторанти и пост-докторанти. Тя ръководи разработването на бакалавърски, магистърски и докторски тези. Има трима успешно защитили и двама настоящи докторанти. Две от докторантките ѝ вече са преподаватели на катедра „Етнология“.

Б) Научноизследователска дейност. Доц. Парушева е автор на повече от 60 статии, студии, глави от книги на български, английски и немски език. Тя е резензент на множество книги и сборници, съставител е на научни публикации и участва в редколегиите на четири престижни академични списания. Научните резултати от своите изследвания тя представя в 13 конференции в България и 35 в чужбина. Доц. Парушева е разпознаваем европейски автор с множество цитирания в авторитетни научни трудове, но и учен, който много активно работи с млади колеги – докторанти и постдокторанти чрез участие в съвместни проекти, научни мрежи и консултации. Ръководи два проекта за млади учени и участва в много научно-изследователски екипи и е част от организационния комитет на традиционните за катедра „Етнология“ Научни срещи за студенти, докторанти и млади учени, както и е съставител на сборниците от тях. Бих обобщила, че с досегашната си работа в Пловдивския университет и Института по балканистика с център по тракология „Проф. Александър Фол“ към БАН доц. Парушева не само развива научните полета на историята и антропологията, но и създава кадри, които поемат своя научен път в интердисциплинарното пресичане между теми и подходи на историята и антропологията.

В конкурса за професор доц. Парушева участва с монографичната си книга *„Долу правителството! Да живее карикатурата!!“: Политика, култура и кари-*

катура в България в началото на XX век“ (2023) и 12 статии. Присъединявам се към начина на групиране на нейните публикационни интереси в три основни направления – политическа култура, визуални измерения на политическата култура (карикатура и образи) и град и градска култура. Бих оценила изследванията ѝ като значими и приносни не само към историческото знание в балкански и общоевропейски контекст, но и към историческата антропология и науките за културата.

Книгата на Добринка Паршева е първото по рода си интердисциплинарно изследване на българската политическа култура от началото на XX в. и на начините чрез които тя е визуализирана от политическата карикатура. Именно тази продуктивна среща е и ключ към разбирането на сложната „картина“ на политическото и преплитането на няколко типа наративи, които изграждат образите на отделните личности, на значимите събития, на стереотипизациите на другия и другостта чрез карикатурите, публикувани в печатни медии.

Като приносно в подхода на доц. Парушева бих откроила разкриването на фините механизми, по които се гради „политическото въображаемо“ и се вписва във всекидневието на хората. Анализът на образно-афективния пласт на политическите карикатури не само очертава „реакциите“ и „оценките“ на актуалните събития и процеси през гледната точка на карикатуристите, но и позволява на авторката да разкрие цялостния контекст, в който се създават или пре-създават (превеждат, калкират) образи и текстове.

От антрпологична гледна точка, няма да скрия пристрастията си и да отбележа, че авторката удържа различните гледни точки на създателите на карикатурите, на читателите на медиите и на политиците, но остава „вярна“ на своеобразния терен. Тя сполучливо очертава актьорите в полето на политическото въображаемо както и един по-широк геополитически, културен и социален контекст.

Книгата има принос и към визуалната антропология не само, защото в нея са публикувани над 90 карикатури, които сами по себе си **са** самостоятелен архив от серийни данни и визуален наратив, но и защото те са представени чрез позициите на различните социални актьори – техните създатели, издатели, издания и конкретните политически фигури. По този начин „както политиката, така и политиците могат да бъдат разглеждани като „визуализираното *око на периода* (по Майкъл Баксандал)“.

В обобщение, монографичният труд на доц. Добринка Парушева е значимо изследване на „сложния танц“ на политическата карикатура и политиката, което е приносно не само като историческо изследване на политическите процеси, но и за-

дълбочен антропологически анализ на триадата политика – култура – карикатура, който анализ дава разбиране не само за българското общество, но и за начина, по който се конструират образите на ние-идентичността и другостта. Анализ, в който, ако изтрием годините, е възможно да решим, че се отнася за нашето съвремие.

2. Критични забележки и препоръки

Тъй като съм един от рецензентите на книгата на доц. Парушева, вече имах възможност да споделя с нея моите коментари и бележки. В окончателния вариант те са взети под внимание и тук нямам какво да добавя. Не съм забелязала плагиатство и нямам конфликт на интереси.

Приносите в самооценката са коректно формулирани. Цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност, която е отразена в документите, и която аз имам предимството да познавам колегиално, показват безспорните качествата на един утвърден учен, който има смелостта и въображението да развива нови интердисциплинарни области, но с вещина и висок академизъм.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и **да** препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Философско-исторически факултет за избор на доц. д-р Добринка Парушева на академичната длъжност „професор“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Науки за културата – Историческа антропология на политическата култура).

29. 09. 2023 г. **Изготвил становището**: .....

(*подпис*)

Доц. д-р Меглена Златкова